

o speciálních potřebách žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním, v navazujícím magisterském studiu se jedná o strategie ve vzdělávání v inkluzivním prostředí škol hlavního vzdělávacího proudu.

V letech 2007–2013 katedra speciální pedagogiky řešila výzkumný záměr MSM0021622443 *Speciální potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro ZV*. Na projektu spolupracovalo 15 kateder a okolo 60 akademických pracovníků PdF MU s cílem vytvořit inkluzivní didaktiku pro základní školu se žáky se SVP. Empirická šetření se realizovala v běžných základních školách v Brně a Jihomoravském kraji, a to na I. a II. stupni ZŠ.¹

V roce 2010 vznikl vyčleněním z katedry speciální pedagogiky na PdF MU Institut výzkumu inkluzivního vzdělávání (IVIV), jehož cílem je intenzivně se podílet na rozvoji výzkumné a tvůrčí činnosti podporující inkluzi ve školách. Vedle výzkumné činnosti je IVIV platformou pro rozvoj mladých výzkumníků, zajišťuje metodologickou podporu studentům doktorského studia speciální pedagogiky. Cílem IVIV je úzká provázanost s praxí, proto spolupracuje s řadou škol, školských zařízení a neziskových organizací.

› Vzdělávání pedagogů na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy zajišťuje jednosemestrální kurz Základy inkluzivní pedagogiky pro všechny studenty v bakalářských studijních programech.

Katedra primární pedagogiky ve spolupráci s katedrou speciální pedagogiky zavedla jednosemestrální volitelný kurz pro 3.–5. ročníky oboru primární pedagogika *Aktuální otázky pedagogiky I – Podpora dětí s překážkami v učení*. Jedná se o asistentskou praxi (1 den v týdnu student působí ve třídě, kde se vzdělávají žáci se SVP, jako asistent pedagoga). Studenti mají k dispozici metodickou podporu ze strany pracovníků katedry speciální pedagogiky i odborníků mimo PdF UK, kteří se specializují na vzdělávání žáků se SVP (např. dětí cizinců). Studenti plní v průběhu praxe s podporou speciálních pedagogů a dalších odborníků specifické úkoly (např. mají za úkol zpracovat návrh intervenčních aktivit zaměřených na specifické obtíže žáka apod.).

Katedra speciální pedagogiky realizuje povinné jednosemestrální kurzy s názvy *Metodika integrativní pedagogiky* a *Inkluzivní pedagogika* pro studenty oboru studia speciální pedagogika a dvouoborového studia učitelství pro druhý stupeň ZŠ a SŠ a speciální pedagogika, ve kterých jsou studenti seznamováni s principy a metodami inkluzivní pedagogiky a také mimo jiné realizují workshopy pro žáky spolupracujících základních škol, ve kterých mají možnost vyzkoušet si konkrétní metody a techniky v praxi.

› Vzdělávání pedagogů na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci

Na pedagogické fakultě UP v Olomouci byl již před 17 lety změněn tehdejší „historický“ vzdělávací program speciálních pedagogů (jednooborová speciální pedagogika) na vzdělávání studentů v tzv. dvojkombinacích. Běžný model přípravy speciálních pedagogů (učitelský směr) na této fakultě tak zahrnuje dlouhodobě studia speciální pedagogiky v kombinaci s předměty: matematika, český jazyk, technická výchova, výtvarná výchova, hudební výchova. V posledních letech nejsou výjimkou kombinace s obory filologickými (angličtina, němčina). Znamená to, že tito posluchači jsou připraveni působit na všech typech ZŠ a SŠ v ČR v příslušné předmětové rovině a jejich vzdělání zahrnuje i integrální složku speciální pedagogiky. Stejně jako na fakultách v Praze a Brně i v Olomouci každý posluchač pedagogické fakulty (učitelský obor) absolvuje během studia jednosemestrální kurz zaměřený na speciálně pedagogickou problematiku. Přestože se jedná o pře-

¹ Více informací na <http://www.ped.muni.cz/wsedu>